

Érkezési és kiadási
adatok: Olaj, Sir.
Baron L. Pop
Telefon: 3-31. 33. sz. árkak:
Korvencia 116, negyedóra 326, fe-
lőre 409, egészóra 1200 lej. Kül-
re: Havonta 2, negyedóra 8,
re: 12, egészóra 20 dollár. Hír-
re: az erdélyi és bányai szin-
re: egyetlen politikai napilapja.
re: utánnomását csak a for-
re: megjelölésével engedjük meg.

Ara 5 lej
Kéziratok
megörzést és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: János
Ferenc. Bencurési szerkesztő: Hód-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 5a.
Péntek, 1937. március 19.
5697. EV. XX. EVF
NISZAN 7. 65. SZAM

Munkatáborok

Mire e sorok napvilágot látnak, a képviselőház talán már meg is szavazta a munkatáborok felállításáról intézkedő törvényjavaslatot.

Sőt, a liberális parlament utolsó törvényhozási ülészakánának eme utolsó napjaiban diktált törvénygyártási tempó mellett az sincs kizárva, hogy már a szenátus is hozzájárulását adta.

Az eszme nem új és nem eredeti.

Történelmi vonatkozásaitól eltekintve az újabb korban két diktatórikus berendezési állam: Németország és Olaszország küldte munkatáborokba ifjúságát.

Ebben a két országban nem az államhatárolt, hanem a fasiszta, illetőleg nemzeti szocialista mozgalmaktól indult ki a kezdeményezés. A munkanélküli ifjúságot juttatták kenyérhez és hálóhelyhez közmunkák elvégzése fejében és mindezt bevonták a szolidaritás, a közösségi eszme, a teremő munkahevítő lánának szemképrázoló tomancával. Az állam adta a kenyeret, a párt szinesinget és a jelszavakat, amelyek arra szolgálnak, hogy önkéntes vállalkozással, hősies odaadással a nemzeti munkatábor gondolata.

A szélsőjobb oldali szervezetek és különösen az egyik, amelyről oly sok szó esik, már évek óta művelik.

Ezeknek azonban egészen más a jellege és rendeltetése. Nem munkanélküli fiatalok gyűjtő- és dolgozóhelye ez, hanem olyanoké, akiket a pártgyegetlen és tévhitiek mítosza, fanatizmusa tereit egy csomóba, nyilvánvaló propagandisztikus és önfegyelmzési küldetéssel.

Az állami munkatábor, amelyet a kormány törvényjavaslata megteremtett készül, — német mintára készül.

Nem a munkanélküli ifjúság számára. Ilyesmire alig van. Inkább fölös energiák levezetésére, amely energiák Németországból importált eszmék hatása alatt önkéntesen vállalt munkatáborokba duzzadtak fel.

Bizarr gondolat: németországi eszmehatásokat német intézményekkel elensulyozni. A kormányának az a szemmel látható törekvése nyilatkozik meg benne, hogy az anarchia három esztendő szabad virágzása után bizonyos mozgalmak hatalmasra nőtt árnyékából megrettenve nescsak rendőri intézkedésekkel, hanem szociális intézményekkel is próbáljon gátat vetni egy bizonyos fejlődésnek.

Lehetséges, sőt valószínű, hogy a közmunkára kirendelt ifjak nagyrésze megteszi majd kötelességét az állam parancsszavának ezekben a táborokban. Az így végzett munka nyomán hasznos, üdvös alkotások is fakadhatnak.

Csak az kétséges, hogy az a gát, amelyet ily módon próbál emelni a kormány, fel tudja-e tartani az áradatot.

Végleg kutba esett a Cuza-Goga-Vaida fuzió, mert Cuza árulásnak minősítette a numerus valachicus programját

A munkatáborok felállításáról szóló törvényjavaslat a képviselőház vitájában

Bucuresti, március 18. (Az Uj Kelet tud.) A Dreptatea, a nemzeti parasztpárt hivatalos lapja, mai számában közli Costachescu professzornak a párt iasi tagozati ülésén a pártgyűlés és Mihalache elnöksége mellett tett kijelentéseit. „Komolyan megszervezett pártunk van s mi valamennyien szoros egységet és hitközösséget alkotunk ennek programjával és elnökével, Ion Mihalacheval. Nincs helye tehát semmilyen ijedelemnek és zavarnak. Ez a párt nem függ az idők önkényétől és nem személyes szervezete valakinek, hanem nagy társadalmi követeléseket felölölő program alapján áll. Alapszemléje elegendő erőt kölcsönöz számára, hogy ellenálljon minden támadásnak.”

A Dreptatea ezeketán a liberális lapok ördögi intrikáinak minősíti azokat a híreket, amelyek Costachescu állítólagos szeparatista törekvéseiről napvilágot láttak. Mihalache egyébként ma a fővárosba érkezett és megbeszélést folytatott a párt Bucurestiben tartózkodó vezetőivel. A központi végrehajtó bizottság összehívására nézve még nem történt végleges döntés. Popovici Mihály külföldről való hazaérkezése után a párt transzilvániai tagozatának vezetősége Clujon ül össze. Ez az ülés állítólag a pártgyűlés szellemében fog lefolyni, miután Maniu lojális és fentartás nélküli támogatásáról biztosította Mihalachet, akit arra is kért, hogy ne lépjen vissza a pártelnökségtől.

A Lupta a cuzisták belső helyzetével foglalkozva, megállapítja, hogy a cuzisták és gogisták között súlyos ellentét merültek fel. Ezeknek oka állítólag az, hogy Cuza professzor ismételt nyilatkozataival és ma-

gattartásával lehetetlenné tette a Vaidával való együttműködést. Cuza legutóbbi beszédében egyenesen árulásnak minősítette a nemzeti eszme gondolatával szemben a numerus valachicus vagyis a zsidóknak a köz- és gazdasági életben való arányos részvételét. Így a Cuza-Goga-Vaida fuzió, amelyet felsőbb helyen is szívesen láttak volna, a gogisták nagy elkeseredésére kutba esett és így a keresztény nemzeti párt elszigetelődött. Cuza, hir szerint, azt szeretné, ha Vaida helyett Istrate Micescu, az ilfovi kamara dékánja, jelenleg liberális képviselő, és az antiszemita ügyvédek szövetségének vezetője, lépnek be a pártba.

Bucuresti, március 18. A kamara ma délelőtti ülésén a közhasznú munka bevezetéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták, amely, mint ismeretes, német és olasz példára munkatáborok felállításáról intézkedik. Negus többségi szerint a javaslat alkotmányellenes rendelkezéseket tartalmaz. A kormány nem gondoskodott a törvényalkalmazásához szükséges alapok megteremtéséről.

Nistor munkaügyi miniszter: A törvény fokozatosan megteremti a szükséges alapokat.

Szabó Béni magyarpárti helyesli a törvényjavaslatot, amelyre ma, midőn az ifjúság annyi szubverzív áramlatban vesz részt, szükség van. Az államnak is ki kell vennie részét a szülők gondjaiból és gondoskodnia az ifjúság neveléséről.

Ezután Virgil Solomon nemzeti parasztpárti szólalt fel.

Bombákat dobtak arabokra Jeruzsálemben

Óriási izgalom uralkodott a szerdai csütörtökre virradó éjjel Jeruzsálemben

Jeruzsálem, március 18. (Rador). Jeruzsálemben szerdán az éjszaka folyamán rendkívül izgalmas események játszódtak le. A város egyik legforgalmasabb pontján eddig ismeretlen tettesek bombát dobtak.

A bomba 16 személyt, köztük egy rendőrt megsebesített.

A jelentés nem közli, hogy a sebesültek zsidók, vagy arabok voltak-e. Ugyanakkor egy másik bombát nagy sebességgel haladó autóból az arab negyedben, a Jaffa kapu közelében dobták. Ennek a robbanásnak három sebesült áldozata van, akik arabok. A harmadik bomba egy kávéház előtt négy arabot sebesített meg.

Az esti órákban a fővárosban nagy volt az izgalom úgy a zsidó, mint az arab lakosságban. A rendőrséget azonnal riasdókészültségbe helyezték és mozgósították Jeruzsálemben egész katonai helyőrséget. Az éjszaka folyamán azonban ujaab összeültökzések voltak arabok és zsidók között. Számos sebesülés történt.

A reggeli órákban a merényletek egyik áldozata meghalt. Az országban általános a nyugtalanság. Hebronban a terroristák elvágták a táviró- és telefonhuzalokat és így Jeruzsálemből ebből az irányból a közlekedés megszakadt.

VILAG TÜKRÉ

A fajtisztaság koholmánya

Irtá: Lord Raglan

Az angol közéletnek ismert és tudományosan felkészült figurája írja a „Le Moment” című lapban az alábbi komoly és objektív cikket a fajvédelmi elméletekről.

London, 1937. március

A „faj” kifejezése nagy fontosságra tett szert a nacionalisták szótárában, azokéban akik élvezetet találnak emberek, az ő testvéreik gyűlöletében és megvetésében és akik az ő arckifejezésük, hitük, vagy nyelviük sajátosságaiban mentelmet keresnek ezeknek üldözésére, vagy kizsákmányolására. Hitler a fajtisztaság koholmányát arra használhatta fel, hogy megindokolja a zsidó üldözéseket.

Mielőtt azonban a kérdést megvitatnók, próbáljuk meghatározni a faj fogalmát.

Nyilvánvaló, hogy a faj nem nemzet. Valamely nemzet lényegében politikai szervezet. Egy Angliában született néger brit alattvaló, de bizonyára nem fogják azt mondani, hogy angol faj.

A faj tisztára fizikai kifejeződés. Arra használják, hogy az emberi nemet arca, színe, hajának természete, szeme, termete, testalkata és különösképpen fejének alakja szerint osztályozzák.

Az antropológusok csaknem úgy kezelik az emberi fajokat, mint mondjuk egy állattenyésztő a kutya, vagy galambfajtákat. Csak, hogy míg a kutyáknak, vagy galamboknak olyan közös vonásaik vannak, amelyek révén könnyen osztályozhatók, az embereknél egészen más a helyzet.

Egészen kényelmes volna például, ha az összes négernek alacsonyok volnának, az összes sárgák kerekfejúek és valamennyi fehér ember szőke volna. A négerek között találjuk a nilokat és pigmeusokat: a földön élő legnagyobb és legkisebb emberfajtákat. A sárgák nagyrésze kerekfejú, de jelentős számban hosszukás fejűek. Európában pedig mindennapos az erősen fehér arc és fekete haj találozása s így a földön nagyon kevés tisztafajú ember él. Valószínűleg abszurdum tehát törvényeket felállítani, bizonyos embercsoportok észbéli tulajdonságait illetően, akkor, midőn fizikai tulajdonságai oly rosszul, bizonytalanul, hiányosan vannak meghatározva s oly kevésbé ismertek. A politikusok és „haza-fiak” olyan területekre lépnek itt, a tudósok nem merészkedhetnek.

Grosso modo hat fajra osztják fel az antropológusok az emberiséget. Ezek közül kettő fekete: a negroidok és ausztrálok, akiket azért különböztetnek meg, mert a negroidok haja göndör, míg az ausztráloké hullámos.

Ezután jön a sárga, vagy mongoloid fajta, amely Kelet-Ázsia és amerikai „India” népeit foglalja magában. E fajta bőre sárga és cserzett, sima fekete hajjal.

Hozzánk a másik három faj áll közelebb. Ezek közül a legszámasabb a mediterrán, vagy barna, sötétbőrű, vagy gesztenyebarna, hullámos, fekete hajjal, hosszukás fejű és keskeny homlokkal, finom és pregnáns vonásokkal. Észak-Indiában, Perzsiában, Észak-Afrikában és Dél-Európában élnek. Számos képviselőjét találjuk meg a brit szigeteken.

Az alpint (havasi faj) Európa belsejében és Kis-Ázsiában találjuk; ez a faj dominál számos európai országban, így Franciaországban és Németországban. Kevésbé elterjedt Nagy-Britanniában. Képviselői nagy általánosságban zömök, rövid terméltűek kerek fejűek, pisze orral és sima, fekete hajjal.

Olvassa az Uj Keletet

Eredeti közlemény.

„Tek. Császár E. gyógyszerész urnak, Bucuresti

Mindenek előtt köszönetet mondok Önnek a küldött Gastro D. gyógyszerért, amely betegségemből kigyógyított. A gyomromban és az epémbe voltak már évek óta fájdalmaim, étvágyam nem volt és ha ettem is valami keveset, az nem esett jól, úgyhogy alaposan lesoványodtam. De amikortól a Gastro D-t szedni kezdtem, fájdalmaim megszűntek, jó étvágyal eszem és már hiztam is pár kilót. Ismerőseim és rokonaim megcsodálták a gyógyszer gyors hatását. A Gastro D-t mint kiváló gyógyszert mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom, ez gyors és biztos gyógyulást eredményez. Kérem sziveskedjék egyelőre 3 üveg Gastro D-t küldeni postafordultával és utánvéttel, a gyógyszerért sokan várják — az ismerőseim és rokonaim —, mert mindenkinek, ahol csak tehetem, ajánlom a szenvedőknek. Raffa Ede mézváros, Rovina, jud. Arad.

Fenti levélhez nem fűzünk kommentárt, de hisszük, hogy az fölösleges is lenne.

Gastro D. kapható gyógyszertárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 130 lej utánvéttel mellett Császár E. gyógyszerértárában Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Az utolsó fajta, az északi faj, a legkevésbé elterjedt. Ugyszólván csak a Balti és Északi tenger közötti területen találjuk. Képviselői nagyok, hosszukás koponyaalkattal, két szemmel és szőke hajjal.

Senkisé tudja, hogy ezek a fajtipusok különböző eredetre vezethetők-e vissza, amelyek primitív fajták keverékéből erednek, különböző klímák behatása alatt, vagy pedig a véletlen hozta őket létre. Mindössze annyit lehetne mondani, hogy bármelyek is legyenek az okok, amelyek a multban közreműködtek e fajok változatoságának megteremtésében és feltéve, hogy ezek az okok még ma is hatnak, úgy ez a fejlődés sokkal lassabb és elmosóbb, semhogy megfogható volna.

Igy lehetséges, hogy a fekete bőr meleg klímával szembeni védekezésképpen jelent meg, de egészen biztos, hogy a meleg éghajlatra vándorló emberek bőre nem lesz fekete generációk százain keresztül sem. Dél-Amerika bizonyos részein oly nagy meleg van, mint Afrika bármely részén és az indiánok, akik megannyi évszázad óta élnek itt, még sem feketék, hanem sárgásbarnák. Ezzel szemben a tasmánok, akik évezredek óta egy az Angliához hasonló éghajlat alatt élnek, feketék, vagy csaknem azok.

Európában lényegében nem is lehet fajok igazi megoszlásáról beszélni. A németek és franciák vegyes fajtipusu politikai csoportok. A németek nagyjában kétharmadrészen alpinok, egyharmadban mediterrének és egyhatodrészen északiak. Az eredeti kelták, akik fél Európát töltik be, általában északi fajnak, míg a mai „kelták” Angliában főleg mediterrének, míg a bretagneok főleg alpinok.

A gondolat tehát, hogy a különböző fajú népek között velük született szellemi-és-beli elkülönböztetések vannak, inkább előtérre, mint tényekre támaszkodik. És ez nemcsak az európai közötti vélt különbségekre vonatkozik, hanem a fehérek, feketék és sárgák közötti általános eltérésekre. Az Ausztráliában és Afrikában alkalmazott értelmi próbák bebizonyították, hogy a fekete gyermekek intelligenciája nem alacsonyabbrendű, mint a fehéreké. Ezek az eredmények bizonyos meglepetést váltottak ki, de az emberek nem tudják megmondani, miért volna ez másképpen. A gyermekek értelmessége jó látásból és jó hallásból ered. Minden jó szemekkel és jó fülekkel született gyermek értelmessé születik, de az esetek többségében betegség, eltompult környezet és a dogmatikus tanítás butítja el. Az, amit faji különbségeknek neveznek, a tudomány lehető megállapítása szerint nem több, mint nevelési különbség. Bárki a tükör elé állhat és franciának, zsidónak, vagy őrmesternek képzelheti magát, de teljesen ki van zárva, hogy egy havasi fajú ember egy északi külsőségeit vegye magára.

Kisderek makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomorhúrurájánál reggel felkeléskor már egy negyedpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet is kitudó eredménnyel adhatunk. Az orvosok ajánlják.

Parlamentari görbe tükör**Gőzerővel... Néma zsidó panaszok a költségvetésnél. Ciugureanu elnök ur jóvátételét kér**

Bucuresti, március 18. A kamara és a szenátus gőzerővel dolgoznak. Mázszaszámra szavazzák az új törvényeket.

Kölsön és hitelnújtások, ingatlanok átírása, kisebb vagy nagyobb jelentőségű konvenciók, új katedrális felállítás, vagy tanácskéek törzése... Fogaras városa felhatalmazást nyer egy épület megvásárlására, a posta igazgatósága fel van hatalmazva egy ingatlan eladására, világháboruban kitüntetett tisztok megjutalmazásáról, új áruárak és gabonalerakatok felállításáról szóló törvényjavaslatokat tárgyalják egymás után gyors tempóban.

A képviselők, mint élő automaták járnak körbe-körbe az urnák előtt s ha nincs elég közlülük, néha belemarkolnak a szavazógolyók közé s a végén csak kijön a szükséges quorum.

Ghiata elnököi s stentori hangja most tompultan monoton. Mert ezt a körülmények úgy kívánják meg. Jobb, ha a jámbor honatyák nem is tudják mire szavaznak. S emellett még a csengők is berregnek.

— Képviselő urak tessék szavazni, első szakasz...

Képviselők: Megszavazva!...

— Második szakasz...

Képviselők: Megszavazva!...

Harmadik szakasz...

— Hohó! miféle harmadik szakasz? Hiszen nincs ennek a törvénynek csak két szakasza — kiált közbe valaki, egy figyelő cerberus a nemzeti parasztpárti padokból.

— Miféle törvény? — kérdi szórakozottan az elnök Ghiata, aki maga sem tudja pontosan, hogy tulajdonképpen miről van szó, majd ijedten fordul a mellette álló jegyzőhöz.

— Pardon uraim... A második szakasz tartunk. (Derülttség.)

Amikor a nagy tumultusban még az ellenzék néhány cerberusa is elveszti az ülése fonálát már nem lehet csak Ghiata hangját hallani:

— Első szakasz megszavazva, második szakasz megszavazva, harmadik szakasz megszavazva... már nem is várja a képviselők igazságát.

Ghelmegeanu nemzeti parasztpárti közbeszól:

— Elnök ur, semmi kifogásom a nagy sietség ellen, de legalább engedje, hogy szavazzunk, a szakaszok között legalább anynyi időt hagyjon, hogy hozzájáruljunk mi is...

A költségvetés vitája során Mihaescu nemzeti parasztpárti kegyetlen igazságot vág a kormány fejéhez:

— Önök folyton azt hangoztatták, hogy leszállítják az adókat. Nos, az igazság, egészen más: A liberális kormány az utóbbi három év leforgása alatt héttmilliárd lejfel emelte föl az adóterhetek.

A költségvetési vita során a zsidók panaszát senki sem terjeszti a t. Ház elé. Még a liberális lista jóvoltából bejutott zsidó parlamenterek sem. Pedig volna panasz bőven:

Például a kultusz költségvetéséből, amely 600 millióra emelkedik, a zsidó kultusz összesen 900.000 lejfel szerepel.

A zsidóság az ország lakosságának 5 százalékát képezi. Igazság szerint tehát a 600 millióból 30 millió illetné meg.

1927-ben Bratianu Vintila meg is adta ennek az egyharmadát, 10 milliót. De 10 év leforgása alatt ez az összeg alaposan lemorzsolódott... 900.000 lejfel. Ez 1 lejfel sem jelent fejenként. Ennyit kapunk tehát mi az államtól: fejenként egy lejfel.

Mi vagyunk a legmostohább gyermekei a hazának, mert lám még a csekély számú unitárius egyház is kap 3.408.310 lejfel.

S még valamit:

A költségvetés elkészítése előtt a központi zsidó tanács delegációja megjelent Iamandi kultuszminiszternél s eléje terjesztette a zsidóság panaszát. Iamandi maga is meglepődött s becstületesen kijelentette:

— Nemcsak azt ismerem el, hogy igazuk van, de egyenesen megállapítom, hogy a zsidó vallással szemben igazságtalanságot követett el a kormány. S a miniszter megígérte, hogy segít a helyzetben, de kijelentette, hogy a nehéz pénzügyi viszonyokra való tekintettel, csupán 5 millió lejfel irányozhat elő a zsidó kultusz céljaira.

Igen ám, csak hogy „ember tervez és Isten végez”. Valami közbejött s Iamandi beadta a derekát. Az ötmillió lejes szubvenció elpárolgott a különböző bizottságok és tanácsok ülésein, úgy, hogy a végleges költ-

ségvetési javaslatba a zsidó kultusz már csak 900.000 lejfel maradt „képviselve.”

A szenátusban Manolescu panaszokodik, hogy bizonyos interpellációjával kapcsolatban a kormánytól kért aktákat még mindig nem juttatták el hozzá.

Iorga ironikusan szól közbe: — Majd a diktatura alatt másképpen lesz...

Valaki megjegyzi: Kell is akkor neki akta...

A mai lapokban a következő rövid hír volt olvasható: A szenátus szombat éjszakai ülésén Ciugureanu elnököt és nem Hacman, mint azt tévedésből közöltük.

A jelentéktelennek tűnő hírek előzményei vannak: Hétfő délután Ciugureanu

rendkívül lehangoltan érkezett a szenátusba. Szemrehányóan fordult az újságírókhoz: — Na uraim, maguk alapos pácba kerítettetek...

— Hogyan, alelnök ur?

— Önök nem is képzelték? Szombat este nyugodtan mentem el hazulról. Amikor a feleségem megkérdezett, hogy hova indultok, megmondtam „hi a kötelesség, éjszakai ülés van a szenátusban s én elnökölök.” S békében váltunk el. Vasárnap reggel, miközben teáját itta, feleségem megkérdezett: „Apropo, mond kedvesem, hol is voltál az este?” „Hol, hát a szenátusban...” „Es te elnököltél?” „Pesze, hogy én.” „A lapokban is láthatod, ott vannak előtted.”

— De a feleségem keményen visszavágott: „Hát éppen azért, mert előttem vannak, kérdelem, hol voltál az éjjel?” — s elem tette a lapokat. Majdnem rosszul lettem, amikor olvastam: „Az éjszakai ülés 9 órakor nyílt meg Hacman elnöklete alatt...”

Képzelték el uraim az én helyzetemet.

Nos, ezért jelent meg az apró hír...

(—)

Villamosjelző készülékeket állítanak fel Cluj két legforgalmasabb pontján**Nem elegendők már a „stop” táblák**

Cluj, március 18. (Az Uj Kelet tud.) A város növekvő forgalmának szabályozására az első kísérlet még évekkkel ezelőtt megtörtént, amikor a város különböző pontjain Stop táblákat állított fel a rendőrség forgalmi osztálya. A gyakori autószerencsétlenségek tették szükségessé, hogy a nem túlságos esztétikus Stop táblák segítségével irányítsák a város forgalmát. Clujnak azonban különleges forgalmi viszonyai vannak. Talán egyetlen transzilván nagyváros sem épült úgy, mint Cluj, ahol a város forgalma egyetlen pontban a Piata Unirii irányában összpontosul és az összes városrészeket összekötő utvonalak is itt találkoznak össze. A városnak csak a pályaudvar forgalma ugyszólván kizárólag a Ferdinánd király uccán bonyolódik le. Ezen a forgalmas utszakason néha életveszélyes a torlás különösen a Mihai Viteazu tér és a Baritiu uca kereszteződésénél. Ugyancsak nagy a forgalom az Unirii tér és a Ferdinand király uca találkozásánál.

A rendőrség közlekedési osztálya a forgalom rendezésére azt a tervet vetette fel,

hogy villamos jelzőkészülékeket kell legalább ezekre a pontokra felállítani. A város növekvő forgalma mellett ezen a két ponton már nem elegendők a „stop” táblák. A rendőrség ebben az irányban tárgyalásokat kezdett a várossal és a villamos művek igazgatóságával. A rendőrségnek ugyanis ezekre a munkálatokra nincsenek alapjai. A két villamosjelzőkészülék felállítása jelentéktelen összegbe kerül, alig 40 ezer lejbe. Így valószínű, hogy a város a városrendezési költségvetésbe fel tudja venni az összeget. A tárgyalások még kezdeti stádiumban vannak, de miután a kérdésben minden részről jóindulat nyilvánul meg, lehetséges, hogy rövidesen valóban felállítsák a villamos jelzőkészülékeket a Mihai Viteazu tér és az Unirii tér legforgalmasabb pontján. A rendőrség terve ugyan a többi pontokra is kiterjed, mindazokra az utvonalakra, ahol most Stop-táblák állanak, de egyelőre csak ezen a két ponton fogják megvalósítani, bucaresti mintára, a villamos forgalom szabályozását.

Négy év alatt közel ötvenezer zsidó vándorolt ki Németországból Palesztinába**A német zsidó emigráció a palesztinai zsidó bevándorlás 21 százalékát alkotta az elmúlt négy év alatt**

Jeruzsálem, március 18. A Jewish Agency jeruzsálemi statisztikai hivatala érdekes kimutatást közöl a német zsidók Palesztinába való emigrációjáról az 1933-as hitlerista forradalomtól 1936 végéig. A kimutatás szerint ezen idő alatt 34.493 német zsidó vándorolt Palesztinába, ezek közül 22.579 német állampolgár, akik egyenesen Németországból jöttek, 1402 német alattvaló, aki más országokból kerültek Palesztinába és 6662 nem német illetőségű honpolgár, vagy hontalan, akik részben közvetlenül Németországból, részben más országokon keresztül vándoroltak ki.

1933-ban 6803 német zsidó vándorolt Palesztinába, ami ezen év zsidó bevándorlásának 25 százalékát alkotta. 1934-ben 8497 (23 százalék) volt a német-zsidó bevándorlók száma, 1935-ben 7447 (13 százalék), 1936-ban 7896 (29 százalék). Beleszámítva azokat is, akik utólagos engedéllyel telepedtek le Palesztinában ezen négy év alatt 34.493 volt a németországi zsidó bevándorlók száma, ami 21 százalékát alkotta a periódus összes zsidó bevándorlásának, amely 164.267 lelket tesz ki.

A németországi zsidó bevándorlás összetételéről a következő adatokat közli a Je-

wish Agency statisztikája: 11.566 (37,8 százalék) bevándorló, mint kapitalista jött jött az országba, minimálisan 1000 font tőkével; 463 mint iparos, fejenként 250 font tőkével; 110 mint biztos jövedelemmel rendelkező magánzó; 18 mint hitközségi alkalmazott; 1474 mint tanuló; 4194 mint palesztinai állampolgárok rokonai; és 12.687 mint munkás chaluc-certificatek alapján, akik ezen négy év németországi zsidó bevándorlásának 41,4 százalékát alkották.

A németországi bevándorlók alkották az elmúlt négy év alatt a Palesztinába költözött zsidó tőkés 43 százalékát. 17 százalékát alkották a munkás-bevándorlások; 13 százalékát azoknak, akik mint palesztinai állampolgárok hozzátartozói telepedtek le az országban; 26 százalékát az iskolás-bevándorlásoknak; 19 százalékát az iparos bevándorlásoknak.

Ezenkívül 14.667 német zsidó mint turista vándorolt Palesztinába. Ezek közül 4371 1933-ban, 2722 1934-ben, 4780 1935-ben és 3952 1936-ban telepedett le Palesztinában. Ezekkel a turistákkal együtt 49.160-re nő a Németországból Palesztinába vándorolt zsidók száma.

Budapesti zsidó gyülemez egyike fele szomorú s következő Budapest 201.063 utolsó né lakosság egye hi hogy: a pesti iz a budai iz az obudai a kobány és az ort zsidó lélek

Bizonyá rávilágítu menően z kosság 1870-ben 1880-ban 1890-ben 1900-ban 1910-ben 1920-ban 1930-ban

Ezekbő amig 192 emelked kező ten hogy a z számokb már ne beszélni, számánal tes apad

A szülé sanak el van egy manák tünettel ságok sz manák szintén g A kité a kommi figyelm a kitére figyelem illetve számáb zsidó hit 1930 h nagyobb

a kitére Eszeri 529-cel száalék Ezek e a pesti ben nem községek számok 1930-ban volt, ad vagyis zül 3.5 köteléke

A veg gáljon az egy 1933-ig ten 17.5 kal em Ezzel sz száma zsidókn addig e megdöt hogy E kötsre A ve mára v ményb házassá ritkább Így Bu házassá és men dig 70 esetben ben ne

KÖZGAZDASÁG

Meghaladja az egymilliárd lejt a Banca Ardeleană betét-állománya

A Banca Ardeleană fojó évi április 3-án tartja közgyűlését. A mérleg adatai nagyarányú fejlődésről számolnak be

A Banca Ardeleana S. A. most tartotta meg igazgatósági ülését, amelyen megállapították az intézet 1936. évi mérlegét és eredményszámait, amelyeket az 1937. ápr. 3-án megtartandó közgyűlés elé fognak terjeszteni az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentéssel együtt. A bank mérlege az intézet újabb jelentős fejlődéséről tanuskodik és a számszerű adatok eredményéhez képest Nagyrománia negyedik helyen álló nagybancijává fejlődött.

A készpénzkészletek és bármikor igénybe vehető bankkövetelések összege meghaladja a 200 millió lejt és 80 százalékban fedezi az azonnal esedékesse válható kötelezettségeket, míg az egész betétállománynak 20 százalékára rug. A banknak hitelezői egyáltalában nincsenek, mert még a Román Nemzeti Banknál rendelkezésére álló visszlezámitolási hitelkeretből sem vett semmit igénybe.

Szembetűnő a bank betétállománjának múlt évi újabb erőteljes növekedése, amely számszerűleg 233 millió lejt rug. A betétállománya az 1932. évre 640 millióval, az 1934. évi 664 millióval és az 1935. évi 806

millió lejjel szemben 1936. december 31-én egymilliárd 39 millió lejt emelkedett, bizonyoságul annak a nagy bizalomnak, amely a közönség a kitünően megalapozott és céltudatosan vezetett bank iránt viseltek.

A betétállomány emelkedéséből és a saját tőkék szaporulatából származó összegekből rövidlejratu ipari és kereskedelmi hitelekben 190 millió lejt helyezték ki a bank az elmúlt évben, míg a szaporulat további részét készpénzállagának növelésére fordították. Az üzletállományok növekedésével párhuzamosan emelkedett a bank forgalma is. Az összforgalom az előző évi 25 milliárd lejjel szemben 35 milliárd lejt rugott. A bank fejlődésében nemcsak a cluji központ és a bucaresti-i főtelep, hanem az aradi, brasovi, oradeai, satu-marei, sibiu, timisoarai és tg-muresi fiókok is kivették az őket megillető részt az élénkebb üzletmenet és állag-emelkedésük révén.

A bank által kimutatott nyereség 12 millió lejt, amelyből a tartalékalapok bőséges dotálása mellett az igazgatóság megfelelő összegű osztalék fizetésére is javaslatot fog tenni a közgyűlésnek.

behozatalát. Bányafából a legközelebbi időszakra még 500.000 köbméterre van szükség.

Tesatoria Anglo-Romana S. A. orsovai üzemét megvásárolta a csehszlovák Jandera textilipari cég, amely erre a célra befagyott romániai követeléseit használta fel. Az orsovai üzem kihasználására a múlt évben megalakult a Jandera S. A. de Industrie Textila 5 millió lej részvénytökével, amelyet a múlt év végén 5.200.000 lejt emelt. Amint most értesülünk, a Jandera S. A. újabb alaptőke-emelést hajtott végre és részvénytökéjét 15 millió 800.000 lejt emelte. Ugyanekkor az 500 lej névértékű részvényeket négy részvényösszevonása által 2000 lej névértékű részvényekre alakították át.

Gépbéhozatali engedélyeket újabb a következő transzilvániai vállalatok kaptak: Irti kartonnyomó Medias 102.000 lej értékben Németországból; Gromen és Herbert Sibiu 130 ezer lej értékben Lengyelországból és Gromen & Co. Csanadie 456.000 lej értékben Németországból.

A CFR és a pénzügyminisztérium között az egymással szemben fennálló adósságok kompenzálására meg egyezés jött létre. Az adósságok, illetőleg követelések kompenzálása után a CFR javára 314 millió 981.606 lejes szaldó maradt fenn, amelyet a pénzügyminisztérium 3 százalékos Consolidarea-kötvényekkel fizet meg a CFR-nek.

A bucaresti Noua Filatura de Eumbac S. A. legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén részvénytökéjét 25 millió lejről 36 millió lejt emelte fel 11.000 darab 1000 lej névértékű új részvény kibocsátása által. Ugyanekkor az igazgatóság felhatalmazást kapott arra, hogy egyszerű határozattal részvénytökéjét 50 millió lejt emelje.

A nasandmezei határvidéki vagonkezelőség tartozásainak kompenzáció útján való rendezésére egyszakaszos törvényjavaslatot készített az igazságügyminisztérium.

Industria Textila Ardeleana S. A. R. satu-marei cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy részvénytökéjét 1 millió lejről 5 millió lejt emelte 4000 darab 1000 lej névértékű részvény kibocsátása által. Ugyanekkor dr. Farkas Jenő igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

A magyar kereskedelmi minisztérium 1937. évre a lombfaimportot oly módon szabályozta, hogy 1 vagon belföldi tölgyfűrész vagy 1 vagon belföldi bükkfűrész 2 vagon behozatalára, 1 vagon belföldi bükkfűrészre pedig 1 vagon importjára jogosít.

A bucaresti értéktőzsdén az árfolyamok a fix kamatozású kötvényeknél ellanyhultak. Imp. Ref. 1920. évi 53—53.50, Renta imp. 51.50, Renta impr. örökjáradék 48.75, Renta stabiliz. 51.50, Renta devoltarii 50, Renta amort. 1933. évi 50.75, Renta inzestrarii 70.25, ugyanaz kis címletek 68, Renta consolid. 28, Renta neconvertita 61, adóbonok 33.50.

A bucovinai gör. kel. vallásalapnak Bucovinában jelentős magánbányái vannak, amelyeket eddig nem termeltek ki teljes mértékben. A magánbányák kihasználására most a bucovinai gör. kel. vallásalap vezetősége részletes tervet dolgozott ki és megfelelő hitelt szerzett a magánbányák saját rezsisben való kihasználására. Ugyanekkor a gör. kel. vallásalap vezetősége szerződést kötött a lengyel Hutova Bankova kohóművekkel 1000 vagon mangánérc szállítására. A mangánércet a gör. kel. vallásalap 0.80 zlotys árban adja el a lengyel kohóműnek franco Grigore Ghira Voda állomás.

„Fabrica de Textile Elastice“ S. A. cégelnevezéssel új részvénytársaság van alakulóban Clujon, 500.000 lej alaptőkével. Az új vállalat átveszi a „Lady“ cluji kötöttárnyaggyár által a múlt év őszén üzembehelyezett gumitextilgépeket és ezeket fenti vállalat keretén belül fogja kihasználni.

Az államnak elővételi joga van minden földbirtokra

Közép parasztbirtokokat kapnak a telepések

Bucuresti, március 18. A képviselőház egyszakaszos törvényjavaslatot szavazott meg, amely az agrárreform 47-ik szakaszát módosítja.

A megszavazott szakasz szerint az államnak egyenlő áron és egyenlő vásárlási feltétel mellett elővételi joga van a teljes egészükben, vagy részben kisajátított birtokok épületeire, valamint bármennyi holdat meghaladó akár egy, akár több tagból álló ingatlanra nézve, a belsősegekkel bezárólag, legyenek bár azok akár a kisajátítás alá nem vetett földbirtokok, akár olyanok, ame-

lyek megmaradtak a tulajdonosok kezében a földbirtokreform alkalmazása után, amennyiben művelhetők a törvény hatálya léptekor.

Az Unversul magyarázata szerint a tanyai épületek alatt a földbirtokok úgyintéző központjait szolgáló épületeket kell érteni. A magyarázó szakasz azt a célt szolgálja, — folytatta az Unversul, — hogy az így állami kézre került birtokokból román középirtokok típusokat formáljanak és román földművesek telepítésének céljait szolgálják.

A nemzeti munkavédelmi törvénynek ellenszegülő cégek 30 nap múlva elvesztik import-jogosultságukat

Bucuresti, március 18. (Az Uj Kelet tud.) Az ipari és kereskedelmi minisztériumban kedden tartott értekezleten Pop Valer miniszter kijelentette, hogy az újonnan alakult cégek importkérséseinek elintézését nem fogják tovább halogatni és a kérések felülvizsgálása most már ezek részére is kezdetét veszi.

Az értekezleten C. Dobrota miniszteriumi igazgató beszámolt a nemzeti munkavédelmi törvényvel kapcsolatos megbízatásáról, amely annak megállapításának állott, hogy mely behozatali engedélyért folyamodó cégek nem tettek eleget a törvény

követelményeinek.

Dobrota igazgató szerint igen sok cég nem alkalmazkodott a törvény szelleméhez és kívánalmaihoz. Ezeknek a vállalatoknak a kormány 30 napi határidőt engedélyez, hogy mulasztásaikat pótolják, ellenkező esetben importjogosultságukat elvesztik.

Pop Valer miniszter kijelentette, hogy mindazoktól, akikről az iparügyi és kereskedelmi felügyelőségek megállapították, hogy a nekik juttatott importengedélyekkel üzérkedtek, a behozatali kontingenst megvonják.

Rövid üzleti hírek

A pamutszövetek árait a belföldi gyárak méterenként 1.50—2.50 lejjel emelték, ami átlagosan 5—8 százalékos drágulást jelent. Az áremelést a nyerspamutnak és a pamutfonalnak a világgpiacon bekövetkezett drágulása indokolja. Április elsejével, amikor a pamutszövetekre vonatkozó új fogyasztási illetékek életbelépnek, további tíz százalékos áremelkedést lehet várni a belföldi cikkeknel, míg a külföldi pamutárak drágulása ennél is nagyobb mérvű lesz.

Romániában bauxittermeléssel két vállalat foglalkozik: az Alumina S. A. és a Bauxita

S. A., amelyeknek bauxittelepei Bihar megyében vannak. Amint most értesülünk, Zlatnan Aluminium S. A. R. Miniera cég alatt új bauxittermelő részvénytársaság alakult. A részvénytársaság célja bauxitelfordulások megvásárlása és kitermelése, továbbá külföldi és belföldi bányakoncessziók megszerzése. A 10 millió lej részvénytökével megalakult vállalat első igazgatóságában dr. Ovidiu Rades, Emanul Scrobote, dr. Danil Tecu kereskedelmi és iparügyi államtitkár és dr. Nicolae Todoran foglalnak helyet.

A gömbfa- és bányafahány Németországban napról napra nagyobb méreteket ölt. A kormány most 150 százalékos döntési kontingenst engedélyezett és különféle kedvezményekkel lehetővé teszi a gömb- és bányafa

SZÍNHÁZ-FILM

Muskátlis ablak

— Vigjátékbeutató a szerző jelenlétében —

Victor Ion Popának, a kiváló román írónak egyik legszebb, legemberibb vigjátékát mutatja be szombaton este színházunk. Különös ambícióval és kedvvel készült ebben a vigjátékban vállalt feladatára mindenki, mert minden szerep olyan értékes, olyan széles skálájú, hogy annak tökéletes megoldása szép művészi feladatnak számít. Gróf László fordította a Muskátlis ablakot magyarra s ugyancsak ő is rendezi a vigjátékot.

Unnepi beutató lesz a szombati, mert az illusztris szerzőn kívül igen sok író, hirlapíró

lesz jelen az előadáson. Bejelentette részvételét még Ince Sándor, a Színházi Élet főszerkesztője is, aki éppen a darab kitünő volta miatt szerzett opciót a darab külföldi előadására.

A hallatlanul finom, hangulatos vigjáték főszerepeit Fényes Alice, Felszeghy Mária, Czoppán Flóri, Tompa Sándor, Gróf László, Nagy István, Lantos Béla, Csóka József alakítják. Hétfőn este megismétlik a Muskátlis ablak előadását.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Péntek: Hivatalos szünnap. Nincs előadás. Szombat d. u. 5: Lengyelvér. (Nedbal Oszkár nagyszerű operettjének első olcsó helyáras előadása.)

este 9: Muskátlis ablak. (V. I. Popa több mint százszor adott ragyogóan szellemes, hangulatos vigjátékának beutatója. Fordította és rendezte Gróf László. Főszereplők: Fényes Alice, Felszeghy Mária, Czoppán Flóri, Gróf László, Tompa Sándor, Nagy István, Csóka József, Lantos Béla. Premierbérlet 24. szám.)

Vasárnap d. e. 11: Gül Baba. (Ali basa: Bérczy Mihály, Gábor diák: Solymosán Magda, Gül Baba: Tóth Elek. Olcsó helyáras.)

d. u. Harangvirág. (A kitünő cigányzenés, énekes vigjáték olcsó helyárasokkal, Fényes Alice, Harmath Jolán, Kovács György, Tompa Sándor, Borovszky Oszkár a főszerepekben.)

d. u. 6: Meseáruház. (Kilencedszer.) este 9: Meseáruház. (Tizedszer.)

Hétfő fél 9: Muskátlis ablak. (Rendes helyárasokkal.)

ROMÁN OPERA MŰSORA

Péntek, március 19: Szünet. Szombat, március 20 (iskolai matiné): Vig-özveg.

Vasárnap, március 21 (este): Az eladott menyasszony.

Hétfő, március 22: Carmen. (Manzer zeneigazgató közreműködésével.)

Szerda, március 24: Szimfonikus hangverseny (Robert Manzer zeneigazgatóval.)

ROYAL MOZGO MŰSORA:

Holnap, szombattól két világsikerű francia film egy helyért. I. A légionárius. Jacques Feyder rendezése. Főszerepben Charles Vanel, Françoise Rosay, Marie Bell, Pierre Richard Wilm. II. Általános közkívánatra: Asszony a hadihajón. (Virasztanak a fegyverek). Claude Farrere nagyszerű regénye után. Főszerepben Annabella és Victo Francen. Magyar feliratokkal.

Vasárnap délelőtt 11.20 órakor olcsó matiné 7 és 12 lejért. Tell Vilmos. Főszerepben Conrad Veidt. Magyar feliratokkal.

EDISON MOZGO MŰSORA:

Legjobb műsor román és magyar feliratokkal: I. Pampák királya. Sláger cowboy-film Warner Baxterrel. II. Broadway gondolása. Vigjáték. Dick Powell-lel. Helyáras: 10 és 15 lej. Kezdet: 8, 6 és 9 órakor.

MUNKAS MOZGO MŰSORA:

Csütörtökön, szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden 3, 6 és 9 órakor szenzációs dupla műsor: I. Gulliver a törpék országában. Orosz filmsláger. II. A szenvedélyek városa. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Paul Muni és Bette Davis. Helyáras: 10 és 15 lej.

Elsőrendű kosher, vegetárius konyha, cukrászattal egybekötve. Brisszek, lakodalmak, zsurok rendezését vállalja: Adler, Regele Ferdinand 22. I. emelet. Aboncsok kedvezményben részesülnek.

Párizs, mályaudvaron nésznő, leltő az feleségéve Chambrun g jelenléte, hog Fogják el ez összesett. A vetet beszál ahol haladé ső orvosi je tően javul a mőt, akit eg rendőrségen

nem zsid

Berlin, má ványkönyv nek jogában hatáskörbe feltéve, ha nem teremt kes döntést azok, amely különleges ha egy nem zsidó keres téshez egy ealista pol aki 1934 v

olo do

Hogya

Párizsból nyik a mun ágkiállítás sorban a m repét akarj életében. T óriási mint nak, hanem dokumentál szeti előreh különböztet

A kiállit egész ben Edmond Le legérdekese mikor népi végezte az male Supér a meggyőző jainkban a vitása főleg több szakm

A háború főfelügyelő zöképessége őt tették m zési vezető megszálló Edmond Le átt dolgozo segélyt szer megszállott Labbé a mi 1933-ig m teljes pozic A világg Kor a franco

Szenzációs szerelmi dráma a párizsi pályaudvaron

Egy újságíró előtte Franciaország római követét,
mert Mussolinival birbe hozta

Párizs, március 18. A párizsi északi pályaudvaron Fontagnet asszony, aki színésznő, lelőtte Chambrun grófot, miközben az feleségével együtt kocsijába szállott, Chambrun grófnak volt még annyi lélekjelenléte, hogy a körülötte állókra kiáltott: Fogják el ezt a nőt! Aztán eszméletlenül összeszeesett. A volt római francia nagykövetet beszállították a Riboisre kórházba, ahol haladéktalanul megoperálták. Az első orvosi jelentés szerint állapota kielégítően javul az operáció óta. A merénylő nőt, akit egy hálóköcsikalauz fogott el, a rendőrségen vallatóra fogták.

Madeleine de Fontange színésznő, Chambrun merénylőjének nyilatkozatából kitűnik, hogy tettének szerelmi háttere van. A merénylő azt állítja, hogy Chambrun továbbadott bizonyos magánjellegű értesüléseket és így ő elvesztette egy férfi szerelmét.

A további kihallgatáson aztán kiderült a merénylő ritka érdekességi háttere. (Az újságíró szerint ugyanis a követ azt a pletykát terjesztette, hogy Mussolinivel viszonya van. A pletyka miatt Fontagnet asszonyt eltávolították Mussolini környezetéből. A súlyosan sebesült diplomata azt állítja, hogy semmiféle pletykát nem terjesztett Fontangeról.

A nemzeti szocialista férj nem köteles kifizetni feleségének zsidóknál eszközölt adósságait

Egy németországi törvényszék különös döntése

Berlin, március 18. A német polgári törvénykönyv 1357. paragrafusára a nőnek jogában áll férjét képviselni a házi hatáskör keretében. Mindaz, amit ebben a hatáskörben tesz, a férfi nevében történik, feltéve, ha a körülmények más adottságot nem teremtenek. Ezzel kapcsolatosan érdekességet hozott a remscheldi törvényszék, amelyben megállapítja, hogy ilyen különleges körülmények akkor adódnak, ha egy nemzeti szocialista polgár hitvese zsidó kereskedőnél vásárol. Ehhez a döntéshez egy vád alá helyezett nemzeti szocialista polgár feleségének esete vezetett, aki 1934 végén és 1935-ben hitelbe vásá-

rolt. A törvényszék megállapította, hogy ebben az időben általánossá vált az a felismerés, hogy árja német polgár nem vásárolhat zsidóknál. Már akkor kivételt képeztek az ilyen vásárlások. A német férjet ezért nem kötelezhetik az ilyen vásárlásokról szóló szerződések. Ebből következik, hogy a feleség és egy zsidó kereskedő által kötött vásárlási szerződésnek nem lehet érvénye a németvéri férjjel szemben, a polgári törvénykönyv 1357. paragrafusára keretében. A férj ellen emelt panaszt ezért elutasítja a törvényszék.

Ez azt jelenti, hogy a zsidóknál vásárolt árut nem kell kifizetni.

A művészet és technika oldhatatlan kapcsolatát fogja dokumentálni a párizsi világ- kiállítás

Hogyan lehet emelni a tömeg életmódját? 400 hektár kiállítási terület Párizs szívében

Párizsból jelentik: Egyre lázasabban folyik a munka a májusban megnyitandó világkiállítás előkészítésére. A kiállítás első sorban a modern művészet és technika szerepét akarja dokumentálni, a mai ember életében. Tehát nem arról van szó, hogy óriási mintavásárlási kiállítást nyújtsanak, hanem inkább arról van szó, hogy dokumentálják azt a technikai és művészeti előrehaladást, amely a mai kort megkülönbözteti a régebbi koroktól.

A kiállítás díktátora

A kiállítás szellemének irányítója és az egész bemutató anyag megszervezője Edmond Labbé, a mai Franciaország egyik legérdekesebb személyisége. Labbé valamikor népiskolai igazgató volt, később elvégezte az egyetemet, majd az Ecole Normale Supérieure-t. Tanulmányai során az a meggyőződés alakult ki benne, hogy napjainkban a tömegek életmódjának megjavítása főleg az által lehetséges, ha minél több szakmunkást képezünk ki.

A háború előtt Labbé a műszaki oktatás főfelügyelője volt, majd zseniális szervezőképességét felhasználva, a háború alatt őt tették meg Észak-Franciaország élmezőny vezetőjének. Ebben a minőségben a megszálló német csapatok is respektálták Edmond Labbét. A háború folyamán együtt dolgozott Hooverrel, aki az amerikai segítyt szervezte meg Belgium és az egyéb megszállott területek számára. 1920-ban Labbé a műszaki oktatás igazgatója lett és 1933-ig maradt meg ebben a felelősségteljes pozícióban.

A világkiállítás gondolatának fölvetésekor a francia kormány olyan embert kere-

sett, aki a legteljesebben kézben tudja tartani az óriási munka megszervezését. Labbét nevezték ki a kiállítás főmegbízottjának, vagyis annak a vezető embernek, aki a szervezés minden szálát a kezében tartja, éppen úgy, ahogy Lyautey marsall a gyarmati kiállítás megszervezését irányította.

Maga Labbé így határozta meg az újságírók előtt a világkiállítás szellemét és célját:

— Az 1937-i világkiállítás azt akarja bebizonyítani, hogy a művészet mindnyájunk életét szebbé és édesebbé teheti, hogy semmi ellentét nincs a szép és hasznos között, hogy a művészetnek olthatatlanul együtt kell haladnia a technikával.

— A kiállítást Párizs szívében rendezik meg, annak területe a Szajna mindkét partjára kiterjed, a Place de Concorde-től egészen a Pont de Grenelle-ig, ami körülbelül négy kilométer kiterjedést jelent. A kiállítás főterengelye tehát a Szajna, amelyre derékszögben bocsátkozik a keresztgely az új Trocadero-tól a Champs de Mars-on keresztül a Pont d'Énaig. A Szajna közepén lévő Gólyák szigetén lesz a kiállítás gyarmati csoportja. Itt különösen a francia gyarmatok kézműparára fektetjük a súlyt.

Az eredeti terv szerint 35 hektár területen akarták elhelyezni a kiállítást, de az egyre nagyobb érdeklődés folytán a véglegesen megállapított terület jóval meghaladja a száz hektárt.

A kiállítás egyik központja a Trocadero. Nagy hiba lett volna az 1878-i kiállítás eme maradványát változatlanul bekebelez-

Takarékosan és gyorsan tisztít a VIM!

VIM kiadós — egy kevés elegendő nagy felületek tisztítására. És milyen gyorsan megy ez — mert VIM oldja a piszkot. Kiméretesen tisztít mindent: asztalokat, zsámolyt és székeket, kópadlót, fürdőádat, mosápadot, kanalat és tálakat!

De kell, hogy a valódi VIM legyen!

Ügyeljen az eredeti dobozra

nia modern kiállításba. A régi Trocadero ezért részben lebontják, jelentékenyen meg növelték. A középső traktust teljesen lebontották és egy 140 méter széles, hatalmas terrasszal helyettesítették, ahonnan nagyszerűen belátni az egész Szajna panorámát. A Trocadero megnövelése által vált lehetővé, hogy a néprajzi múzeumot megháromszorozták, az összehasonlító szobrázat múzeumát kétszeresére nagyobbították és a csodálatosan szép tengerészeti múzeumot, amely eddig a Louvre padlásán volt elhelyezve — méltó módon helyezték el. A Trocadero egykori nagy színháztermét, amelyet szintén lebontottak, újból megépítik a hatalmas terras alatt.

A külföldi részvétele

Az idegen államok részvétele különös

jelentőséget ad a világkiállításnak. A csehszlovák pavillont a Szajna partján építik, az Egyesült Államok, Svédország és Anglia kiállítási területének közelében Románia, Németország, Magyarország és Jugoszlávia kiállítási pavillonjai a Szajna jobbpartján lesznek.

A világkiállítás legnagyobb attrakciója kétségkívül a Szajna kivilágított látkepe lesz. A viztükrön megvilágítása egészen új módszerekkel fog történni, még pedig világítási és hangbeli effektusok művészi összehangolásával. Ez kétségtelenül a legérdekesebb újdonsága lesz a kiállításnak. A Szajnan nagy vízi ünnepségeket rendeznek, amelyek szintén felejthetetlen élményeknek ígérkeznek.

Augusztusban rendkívüli ülés- szakra hívják össze a parlamentet?

Hajnali öt óráig tartott a parlament északai ülése. Nagy vihar egy új törvényjavaslat körül

Bucuresti, március 18. (Az Uj Kelet tud.) Sassu igazságügyminiszter újabb körrendeletet küldött az ügyészségekhez, melyben az új ostromállapot-törvény egyes rendelkezéseit magyarázta. A körrendelet a következő megállapításokkal végződik: „E törvény tényleges és tökéletes eszköz a rend védelmére. A törvény világos megfogalmazása folytán a hatóságok minden esetleges elnéző magatartása kihágásnak lesz minősítve és a felsőbb fórumok előtt nem részesülhetnek elnézésben.

A parlament két háza megfeszített tempóval próbálja tető alá hozni a munkában lévő törvényjavaslatokat. A kamara éjjeli ülése reggel 5 óráig tartott, de akkor sem ért véget és délelőtt 10 órára halasztották. A költségvetési vita szerepét a napirenden. Ianculescu nemzeti keresztény párti, Hudita nemzeti parasztpárti, Alvirescu, dr. Isacescu és Ghelmegeanu szólaltak fel a javaslatához, melyhez különböző megjegyzéseket fűztek. Végül Zamfirescu a költségvetési javaslat előadója szólalt fel.

Vihar egy új törvényjavaslat körül

A délelőtti ülésen a nemzeti parasztpárti képviselők általános ellenzéssel fogadták a földművelésügyi miniszter által betervezett javaslatot, amely „román legelők és gabona biztosítási” társaság felállítását célozza. A lapok megállapítják, hogy a törvényi segítségével a kormány a szövetkezeti bankokkal való együttműködés útján monopóliumba akarja kényszeríteni a magánkereskedelmet.

A szenátus éjszakai ülésén a bírói szervezési törvény szerepelt napirenden. Radulescu Mehedinti kisebb kifogásokkal élt. A kisebb peres ügyek számára külön törvénykönyv megalkotását kívánja és ezekben az ügyekben a falusi primárok intézkedhetnek. Valer Roman felszólalása után Gyárfás Elemér emelkedett szólásra és kifejtette, hogy a bírói kart nem szabad zárt egységnek tekinteni és neves ügyvédek is ki kell nevezni bírónak, amint azt Angliában is teszik. Djwara kijelentette, hogy helyesli ezt. Az ő tervezete egyes rendszert javasol. Gyárfás szerint ebben az esetben nagyobb felkészültségű ügyvédekre lenne szükség. Ha különben állandóul az a rendszer, hogy megfelelően fel nem készült ügyvédek vesznek fel a kamarákba.

Ez vezetett az ismert zavargásokra és az ilfovi kamara teljesen alkotmányellenes határozatára is.

Kéri, hogy a kisebbségi bírósági tisztviselőket, akiknek román érettségijük van, mentsék fel a román nyelvvizsgák alól. Ezután Ilie Patrula beszélt, majd az ülést délelőtre halasztották. A délelőtti folyamán Ioanitu, majd Slatinescu, a javaslat előadó szólaltak fel és végül a törvényt általánosságban és szakaszonként is megszavazták.

Feltűnést kelt a Temponak az a híre, mely szerint valószínű, hogy a parlamentet augusztusban rendkívüli ülészsakra fogják összehívni.

SPORT

Románia nem vesz részt a futballvilágbajnokságon?

Cluj, március 18. (Az Uj Kelet tud.) Az idei labdarugóbajnokság csoportbeosztását ismertették. Románia eszerint Jugoszláviával és Egyiptommal került egy csoportba. A beosztás általános elkeseredést kelt Bucurestiben. Főleg azt kifogásolják az illetékesek, hogy miért éppen Jugoszláviával került össze Románia, holott mindkét ország labdarugó-sportja elérte már azt a pívót, hogy olyan csoportba kerüljön, ahol lehetőségük van a továbbjutásra és nem arra kényszerítve, hogy egymást legyőzzék. A két szomszédos nemzet labdarugó-sportja ezt komolyan sérelmezi annyira, hogy az a terv merült fel, miszerint a világbajnoki küzdelemről visszalépnek.

A Csehszlovákia-Románia válogatott vívóverseny ma kezdődik Bucurestiben. A cseh vívók legjobb felállításban érkeznek. A román csapatban, a Gazeta Sporturilor értesítése szerint csak egy haggibborista viv: Altmann, akit táviratilag hívtak meg Bucurestibe.

A Hungaria labdarugócsapata tegnap Budapesten bajnoki mérkőzés keretében 4:1 (2:0) arányban győzte le a Bocskaikat. A gólokat Cseh (3) és Sas, illetve Finta lőtték.

Az aradi Hakoah turistaszakosztálya vasárnap kezdte meg működését. A turista szakosztályt Benedek János és Kaudersz Dezső vezetik.

A labdarugómérkőzéseken közreműködő játékvezetők és határbírák kérdését az idén

örvendetesen — szigorúan kezelik. A múlt évi Jiul-CAMT két határbíráját hat hónapra függesztették fel — rosszindulatú tevékenység miatt.

A cluji Victoria felfüggesztéséről hirt adunk. Az ok azonban az, hogy nem küldték be a szövetségnek a 4500 lej szövetségi díjat.

Platkó, a Venus világhírű edzője, aki egyesületével összeveszett, az Unirea Tricolorral tárgyal.

Urilány, asszony teljes komfortos ellátást kaphat. Cim a kiadóban.

Világszabadalom romániai gyártásához és terjesztéséhez 3-400.000 lej tőkével közreműködő társ kerestetik. Ajánlatok kettős lapritkában Cluj, postafiók 132. kéretnek.

Phyllis Bentley: Ave, Caesar! Ave, Caesar! harsogja a sokaság Róma uccáin s karok erdeje emelkedik a levegőbe, hogy a diktátort üdvözölje. Megdöbbentően mai kép s megdöbbentően maiak a portrék, amelyek Phyllis Bentley regényének lapjairól kibontakoznak. Julius Caesar életregénye ez a könyv. Caesar mellett a római köztársaság kimagasló figurái: Cicero, Cato, Brutus, Marcus Antonius eleven, valóságos, szinte modern emberekként lépnek elénk, s a nőkről, akik életükben döntő helyet foglalnak el, finom és megkapó arcképet rajzol a szerző. A mai ember ámuló szeme előtt megelevenedik az örökké aktuális dráma: a demokráciából diktatura, a köztársaságból császárság lesz. Phyllis Bentley, az új angol irodalom finom és egyéni tehetsége, színesen, művészen írta meg ezt a kitérő könyvet, mely Satori Béla hü és élvezetes fordításában került a magyar közönség elé. A kötetet az Athenaeum adta ki életregénysorozatában. Ára füzve 152 lej minden könyveskereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj. Kérje az Athenaeum életrajzi történelmi és följajzi sorozatok, továbbá egyéb újdonságok teljes jegyzékét.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állás-keresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jeligés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Keresek május 1-re feltétlen uricsaládnál, lehetőleg külön szobával, ort. kóser ellátást. Ajánlatokat „Belvárosban” jellegre a kiadóba kérek.

Transzilvániában textil- és szövet részleladásban utazó ügynökséget keres. „Készpénzgarancia” jellegre Rudolf Mosse Cluj.

Könyvszekrény, háromrészes, fekete tölgy, üzletberendezésnek is alkalmas, fehér gyermekszobabutor és egyéb tárgyak költözőkés miatt eladó. Ligeti, Calea Marechal Foch 53.

Orvosi rendelővel bíró orvos feleségül venne 20-28 éves intelligens izr. urifánnyt, akinek megfelelő hozománya van. „Szerelem” jellegre a kiadóba.

Diplomás tanárnő, 25 éves, havi 8000 lej jövedelemmel és értékes butorral keres olyan magához illő férjet, akinek Clujon egzisztenciája van. Bővebbet Mirea házasságközvetítő iroda Cluj, Calea Marechal Foch 25, első em. Hivatalos órák 3-6-ig.

Vendéglői és szállodalai berendezés jutányosan eladó. Cim és leltár a kiadóban.

MEGHÍVÓ BANCA ARDELEANĂ S. A.

1937. április 3.-án, délután 5 órakor Bucurestiben, Strada Bursei 2. szám alatt tartja

42. évi rendes közgyűlését,

amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése az 1936. üzletévről. — 2. A felügyelőbizottság jelentése. — 3. Az 1936. évi mérleg- és veszteségnyereség-számla jóváhagyása és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában. — 6. Határozat a felmentvény megadása tárgyában.

ban. — 5. Igazgatósági tagok választása. — 6. Felügyelőbizottsági tagok választása és tiszleletdíjának megállapítása.

FIGYELMEZTETÉS: Felkérjük t. részvényeseket, hogy amennyiben a közgyűlésen részt venni kívánnak, sziveskedjenek az alapszabályok rendelkezés értelmében részvényeiket legkésőbb 1937. március 28-ig a bank fiókjánál vagy valamelyik fiókjánál átvételi elismervény ellenében letenni.

VAGYON Mérlegszámla 1936. december 31.-én. TÖRTER

	Lei	Lei		Lei	Lei
Pénztár:			Részvénytőke		120,000,000.-
a) Készpénzkészlet	81,937,460.-		Tartalékalapok		
b) Disponibilitás a B. N. R.-nál és a Postacseképpénztárnál (C. E. C.)	21,266,024.-	103,203,484.-	Rendes tartalékalap	19,300,000.-	
A vista bankári követelések:			Értékesítési alapok:		
a) Leibben	79,797,971.-		a) Kétes követelések tartalék alapja	290,370.-	
b) Devizában	18,672,693.-	98,470,664.-	b) Ingatlan értékesítési alap	2,000,000.-	
Értékpapírok:			Nyugdíjalap	5,000,030.-	26,590,370.-
I. Belföldiek:			Betétek:		
a) Állami értékpapírok ... n. 6.	4,429,501.-		I. Belföldiek:		
b) Tőzsdén jegyzett értékpapírok	1,169,316.-		a) Látványzó betétek	204,435,669.-	
c) Tőzsdén nem jegyzett értékpapírok	133,200.-	5,614,732.-	b) Határidős szóló betétek	154,200,682.-	
II. Külföldiek	24,500.-	9.-	c) Takarékbetétek	425,131,453.-	733,832,804.-
Váltótárca:			II. Külföldiek	256,126,913.-	1,039,959,717.-
I. Belföldön fizetendők:			Fel nem vett osztalékok		220,984.-
a) Nyílt váltóhitelek	69,905,086.-		Különléle elszámolási számlák		213,151,876.-
b) Áru, értékpapír és más fedezettel	5,289,616.-		Átmeneti számlák		3,428,978.-
c) Jelzálog fedezettel	188,011,993.-	283,207,775.-	Folyó évi tiszta nyereség		11,908,458.-
Folyószámla adósk:					
I. Belföldi adósk:					
a) Külön fedezet nélkül	231,203,304.-				
b) Készenléti értékpapírral	245,350.-				
c) Értékpapír fedezettel	10,659,70.-				
d) Áru fedezettel	4,146,492.-				
e) Jelzálog fedezettel	1,273,62.-				
f) Más különféle fedezetek	179,825,07.-	612,817,975.-			
II. Külföldi adósk		31,738,916.-			
Az 1934. IV. 7.-i adósságról szóló törvény kedvezményeiben részesített adósk (Csökkentett tőkeösszeg)		24,972,739.-			
Részeselek:					
Belföldön:					
a) Iparvállalatok	4,000,000.-				
b) Más vállalatok	4,850,000.-	8,850,000.-			
Hosszu lejáratú kölcsönök		94,461.-			
Ingatlanok:					
a) A bank üzleti céljaira szolgáló ingatlanok	26,786,414.-				
b) Más ingatlanok	18,744,704.-	45,531,118.-			
Különléle elszámolási számlák		196,002,018.-			
Átmeneti számlák		7,756,62.-			
		1,418,260,383.-			1,418,260,383.-
Nyílt ártartási számlák:			Nyílt ártartási számlák:		
Alapszabályszer letétek		5,250,000.-	Alapszabályszer letétek		5,250,000.-
Készpénzi adósk és a bank által adott garancia letelek			Készpénzi adósk és a bank által adott garancia letelek		
Belföldön		467,921,257.-	Belföldön		467,921,257.-
Külföldön		105,755,675.-	Külföldön		105,755,675.-
Inkasszóban lévő értékpapírok letételei		94,336,114.-	Inkasszóban lévő értékpapírok letételei		94,336,114.-
Jelzálogban lévő értékpapírok letételei		558,949,03.-	Jelzálogban lévő értékpapírok letételei		558,949,03.-
Kezeltetésre bízott értékpapírok és más értékek		226,351,004.-	Kezeltetésre bízott értékpapírok és más értékek		226,351,004.-
Kezeltetésben lévő értékpapírok letételei		13,833,228.-	Kezeltetésben lévő értékpapírok letételei		13,833,228.-
Örökös értékpapírok		14,581,100.-	Örökös értékpapírok		14,581,100.-
Meghitelezés és kölcsönök		65,671,339.-	Meghitelezés és kölcsönök		65,671,339.-
Visszaszámított konvertált váltók (Csökkentett tőkeösszeg)		36,000,000.-	Visszaszámított konvertált kölcsönök		36,000,000.-
		1,590,777,680.-			1,590,777,680.-

Cluj, 1936. december 31.

Az igazgatóság nevében:

Conrad Mocsanyi elnök. Hargitay

Az előadó: I. Petrean igazgató. A könyve miatt: Szabó Márton igazgató-jogosított könyvelő.

Negura nevezik ki. E tala hiradása Kézirat; amel nevezik földm minisztérium szövetkezeti

Időprogr Me nyugati csapadék ész 17 fokot mé

Zátonyr eurestiből jel zés, amely a ssel és más tambul előtt futott olyan volt. Vizsgál re, mi okozt ként a hajó szí át.

A londoni nének mondj tentik: A sz kongresszusá londoni szo felhívással fo hoz, hogy a a fasiszta há mus által v kijelentette, a kor szegye hatalmak h hirhéd felsz ta Maiski.

Az au tiltakozása szzenvedései pokban zajló lások egye ciája. A ko takozik a l európai orsz ság barbár sát fejezi k Ugyanekkor zés jelül v tottak az ör a legteljeseb lott le. A z ták ugyan, te meg a b tott összege a jeruzsálem ditották.

Agy- döknek reg természetes legkisebb ex ürülést bizt belek műkö tészt hoz lét

Ma est nyossági hel vét előtt el mozik és s házakban van.

FIGY SÁGAHOZ. bukkan fel viszonylag állítólag az szerkesztői zair cioniz számára g szélhámost kezik, kérj

40 évvel hasábjain e nek azok a legkiemelke nak. A kört itja fel, pen csak e ekkor értin teljességét negyvenéve lata és ité jöhet rá az hogy negy szink-e av fiatalok, — esetre kide a negyven ról sem ké kétségkívül akik ezt a szére is, a nek a neg övvel kez Benedek M lej minden agená Cl tea jegyzé

HIREK

Negurat földművelésügyi miniszterre nevezik ki. Bucurestiből jelentik: A Capitala híradása szerint ma elkészült az a kézirát, amelynek értelmében Negurat kinevezik földművelésügyi miniszterre. Ez a minisztérium párhuzamosan fog működni a szövetségi minisztériummal.

Időprognózis: Többnyire derült ég, enyhe nyugati szél, változatlan hőmérséklet, csapadék északon. Ma délelőtt a fővárosban 17 fokot mértek.

Zátonyra futott a Bucuresti gőzös. Bucurestiből jelentik: A Bucuresti román gőzös, amely Alexandriából jött hazafelé risszel és más árucikkkel megrakva, Izambambul előtt a Márvány-tengeren zátonyra futott olyan helyen, amely eddig hajózható volt. Vizsgálat indult meg annak kiderítésére, mi okozta a szerencsétleneséget. Egyéb-ként a hajó rakományát másik gőzös vezeti át.

A londoni szovjetkötvet a kor szegényének mondja a fajelméletet. Londonból jelentik: A szovjetunió barátainak angliai kongresszusán nagy beszédet tartott Malski londoni szovjetkötvet. Malski nagykövet felhívással fordult a demokratikus államokhoz, hogy a szovjettel karöltve védjék meg a fasiszta hatalmak és a nemzeti szocializmus által veszélyeztetett világunkat, majd kijelentette, hogy a fajelmélet evangéliuma a kor szegénye. A fajelmélet alapján álló hatalmak külpolitikája a „pénz vagy élet” hírhedt felszólításra emlékeztet, — mondta Malski.

Az ausztriai zsidó egyetemi ifjúság tiltakozása a keleteurópai zsidó diákság szenvedéséi ellen. Bécsből jelentik: A napokban zajlott le az ausztriai zsidó főiskolások egyetemes szervezetének konferenciája. A konferenciája megnyitása után tiltakozik a lengyelországi és a többi keleteurópai országokban szenvedő zsidó diákság barbár üldözéséi ellen és szolidaritását fejezi ki az üldözött zsidó diáksággal. Ugyanakkor a nemzeti gyász és együttérzés jeléül vasárnap általános bójtnapot tartottak az összes zsidó főiskolások. A bójtnap a legteljesebb rendben és nyugalomban zajlott le. A zsidó diákműzét nyitva tartották ugyan, de egyetlen zsidó diák sem szegte meg a bójtot és a bójt által megtakarított összegeket egyhangu határozat folytán a jeruzsálemi héber egyetem javára fordították.

Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését elősegíti és kielégítő emésztést hoz létre. Az orvosok ajánlják.

Ma este zárva lesznek az összes látványosságok helyek. Ma, pénteken a román husvét előtt első pénteki bójt miatt az összes mozok és színházak zárva vannak, kávéházakban és klubokban pedig zenetiltalom van.

FIGYELMEZTETÉS CLUJ ZSIDÓ-SÁGAHOZ. Rövid időn belül másodszer bukkann fel a város zsidó családjainál egy viszonylag jobban ilközött fiatalember, aki állítólag az Uj Kelet levelével és lapunk szerkesztőire hivatkozva, a Hasomer Hazair cionista ifjúsági szervezet chalucai számára gyűjt adományokat. Az illető szélhámost, aki főleg Bródi néven jelentkezik, kérjük átadni a rendőrségnek.

40 évvel kezdődik az élet. Amerikai lapok hasábjain egy idő óta folytonosan visszatérnek azok a cikkek, amelyek az utolsó év legkiemelkedőbb könyvsikerével foglalkoznak. A könyv szerzője azt az elméletet állítja fel, hogy az emberi élet tulajdonképpen csak a negyvenedik életével kezdődik, ekkor érünk el abba a korba, amely az erők teljességét jelenti, emellett pedig csak a negyvenéveseknek van meg az a tapasztalata és itélőképessége, amely nélkül nem is jöhet rá az élet igazi izére. Csak tőlünk függ, hogy negyvenéves korunkban öregek leszünk-e avagy pedig hatvanéves korunkban fiatalok, — hirdeti W. B. Pitkin. Mindenestre kiderül könyvével kapcsolatban, hogy a negyven körül és negyven után még távolról sem kell lefelé vezetni az utnak, ami kétségkívül megnyugtató azok számára, akik ezt a kritikus kort elérték, de azok részére is, akik előbb-utóbb maguk is elérkeznek a negyedik X-hez. W. B. Pitkin: 40 évvel kezdődik az élet c. kitűnő könyve Benedek Marcell pompás fordításában 99 lej minden könyvkereskedésben, vagy Legegenál Cluj. Kérje a Grill kiadványok teljes jegyzékét.

Nem bocsátanak ki új belső kölcönt. Bucurestiből jelentik: A Capitala rámutat arra, hogy nem fognak új belső kölcönt kibocsátani, hanem a Banca Nationalaál nyitnak hitelt. Az új hadianyagrendelések összeírására kiküldött bizottság munkálatai befejezés előtt állanak.

Szombati hitszónoklat. Glasner Akiba főrabbi szombaton tartja sabbat-hagadol szónoklatát a Páris uccai nagytemplomban.

Román-jugoszláv kereskedelmi kamara alakul. Bucurestiből jelentik: A Tempo tuni véli, hogy román-csehszlovák-jugoszláv kereskedelmi kamarát fognak létesíteni, ami még szorosabb fogja tenni a három kisantant állam gazdasági kapcsolatát.

Vihar pusztított Tighina környékén. Bucurestiből jelentik: Tighina városa környékén tegnap vihar dult. A Balti-Resina vonal megrongálódott.

Megakadályozták a rendőrséget abban, hogy erőszakkal távolítsa el a sztrájkoló munkásságot az amerikai Chrysler-gyárból. Detroitból jelentik: Véres incidensek elhárítása végett Murphy kormányzó megakadályozta a rendőrséget abban, hogy erőszakkal eltávolítsa a Chrysler-gyárban tartózkodó munkásokat. Murphy mindenáron azt akarja, hogy a viszály döntőbírótság utján legyen rendezve.

Adomány a zsidó nyomorékok számára. Legutóbbi felhívásunkra K. Reitzer Árad, Léb Jónás icodulmarei zsidó hadirokkant számára 500 lejt és Genut viseledesusi zsidó lány műlábara ugyancsak 500 lejt küldött be hozzánk. Raducziner Evi Timisoara 50—50 lejt, N. N. 25—25 lejt küldött szerkesztőségünkhez. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

Rövid hírek mindenünnen. Victor Cadere belgrádi román követ tegnap diszbedet adott a jugoszláv és idegen sajtó tiszteletére. — George Enescut tegnap a new-yorki Beethoven Association banketten ünneplte. Enescut hatalmas sikert amerikai koncertkörútja alkalmából számos zenekedvelő egyesület ünneplte. — A milánói Alba című lap „Királyi fejek: Mária, Románia anyakirályné” címen méltítja Ofensége művészi személyiségét, aki a háboru alatt hár apólonóvé tudott változni s reményt tudott önteni környezetébe. Ime ezért imádjá a királynét népe.

Pápai enciklika a kommunizmus ellen. Vatikánvárosból jelentik: A pápa enciklikát intézett az egész világ katolikus lelkeszeihez, amelyben elítéli az istentelen es materialista kommunizmust, amely tagad minden szemleli értéket és lealacsonyítja a házasság tekintélyét. Rokonszenvét fejezi ki a pápa a szerencsétlen orosz nép iránt és hangsúlyozza, hogy tekintettel a kommunista fenyegetés borzalmaságára, kívánta ezuton felhívni a világ figyelmét rá.

Pénzhamisítót tartóztattak le Clujon. A rendőrség bünyűi osztályának Ilea és Gold nevű detektívjei ma délelőtt elfogták Sárközi Sándor sarmasi lakost, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy az új százejes érméket hamisította volna. Sárközi lakásán házkutatást tartottak és ekkor megtalálták a pénzhamisításhoz szükséges felszereléseket. Hogy Sárközi készítette-e már eddig pénzt és azt milyen uton helyezte el, a rendőrségnek még nem sikerült megállapítania. A kihallgatások megejtése után a pénzhamisítót átadják az ügyészségnek.

Megjelent a Hölgyfutár ünnepi száma. A Szappanyos Gabriella által szerkesztett Hölgyfutár című családi folyóirat husvétii száma gazdag tartalommal jelent meg. A folyóiratot dr Szász Ferenc szerkesztő cikke nyitja meg. Várhelyi János református püspök husvétii cikke ünnepi hangulatot varázsol az olvasó lelkébe. Szopos Sándor festőművész Nagy István elhunyt festőművészről ír megemlékezést. Apróbb elbeszélések és színes cikkek mellett Szent-Iványi Sándor unitárius teológiai tanár fordításában eredeti amerikai regényt közöl a Hölgyfutár. Karinthy, Kosztolányi cikkek mellett tartalmas könyvszemle egészíti ki. Színház, művészet rovata, a zenei tanácsadó és a divat kérdéseivel foglalkozó cikkei teszik teljessé a mindinkább népszerűsödő folyóiratot. A gondos háziasszony és családanya sok hasznos utmutatást, tanácsot talál a sok szép képpel diszitett ünnepi számban. A Hölgyfutár előfizetési ára egy évre 200 lej. Megrendelhető a kiadóhivatalnál: Cluj, Str. Baron L. Pop 5. szám.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. Sighet. Megkaptuk, köszönjük. Kérjük, sziveskedjenek a jövőben is küldeni.

Hevesi Piroska hangversenye. Hevesi Piroska március 23-án tartja ezidei egyetlen hangversenyét a katolikus gimnázium nagytermében. A kiváló művész műsora a klasszikus zeneművészet nagyjait foglalja magában. Bach, Beethoven, Muszorszky, Chopin, Rachmaminor művei mellett mé gműsora tűzte Boskovics Sándornak, a tehesegek zsidó komponistának zsidó népdal szvitjét. Ez az első eset, hogy cluji előadóművész műsorán népi kompozíció is szerepel. Az érdekes zsidó szvitnek ez lesz az első bemutatója. A hangverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Március 25-én utazik haza Seba követ. Bucurestiből jelentik: Jan Seba csehszlovák követ március 25-én utazik haza. Az új követ kinevezéséig Korec követségi tanácsos ügyvivői tisztségben fogja ellátni a követi teendőket.

Megkezdte munkálatait a Balkán-szövetség gazdasági tanácsa. Athénből jelentik: A Balkán-szövetség gazdasági tanácsa ma kezdi meg munkálatait. A megnyitó ülésen Metaxasz miniszterelnök is résztvesz.

Nem volt megtartható a hadbírórsági tárgyalás — mert a vádlott közben öngyilkos lett. A cluji hadbírórság mára tűzte ki Munteanu Joan, az oradeai 5-ös Rosior huszárezred őrmestere bünperének főtárgyalását. Az őrmestert fellebbvalóival szembeni engedelmség megtagadásával vádolták. A tárgyalás megkezdése előtt azonban kiderült, hogy a huszárorrmester mintegy hónappal ez előtt Oradean a gyorsvonat mozdonya elé vetette magát és meghalt. A hadbírórság ezért az eljárást az őrmester ellen beszüntettnek mondta ki és az ügyet levette a napirendről.

Házasság. Bernáth Szerén tanítónő és Mandula Emil ezuton hívják meg szeretettel rokonaikat és jóbarátaikat esküvőjükre, melyet f. hó 21-én d. u. 5 órakor fognak megtartani a Paris uccai orth. nagytemplomban. Minden külön értesítés helyett.

Két diadalmas sikerű francia film a Royal mozgó új műsorán. Mindkettő a francia film tökéletes művészetének bizonyítéka. Az egyik: A légionárius (Eredeti címén Le grand jeu). A Comedie Francaise legjobbjai vonulnak fel ebben a Jack Feyder rendezésében készült grandiózus kiállítású filmben. A Kelet titokzatos, szenvedélyeket és érzéseket felcsigázó forró levegője a színhelye egy fiatal tiszt és egy szép, lélek nélküli asszony izzalmas regényének. A második film: Asszony a hadihajón címen az idei szezonban szokatlan nagy sikerrel futott Pesten. A Royal mozgó általános közkívánatra tűzte ismét műsorra, tekintve, hogy a premier alkalmával (Virrasztanak a fegyverek címmel lett bemutatva) csak egész rövid időre sikerült megszereznie és a közönség nagyrészeinek nem volt alkalmuk megnézni ezt a szép filmet, mely a velencei filmkiállításon aranyéremmel lett kitüntetve. A főszerepet Annabella és Victor Francen alakítják. A kitűnő kettős műsornak a legnagyobb sikert lehet jósolni.

A cluji Beth Abraham új vezetősége: A cluji Beth Abraham jótékonsági egyesület a napokban megtartott előjárósági választásán a következő tisztikart választották meg: Elnök: Lévi Ignácz, gondnokok: Weisz Siegfried, Grünfeld Dávid, pénztárnok: Rubin Jenő, ellenőr: ifj. Grünfeld Hermann, gazda: Friedmann Bernáth, tanácsnokok: dr. Glasner Izsák, Mandula Ernő, Friedmann Hermann, Rosenzweig Máté, Farkas Izsák, Liebermann Sándor, Rosenzweig Lázár.

Az ardeali Zsidó Árvagondozó Atrétegező Intézet közleménye. Zsidó szülők! Gyermekeitek jövője, de a zsidóság teherviselő képessége is fiaitok nevelésétől, kellő kiképzésétől függ. A pályaválasztásnál azonban ne feledjétek el, hogy ismerni kell a törvényeket, rendeleteket és az elhelyezkedés lehetőségeinek vizsgálatánál igen sok körülményre kell gondolni. Tudjuk, hogy sok szülő nem rendelkezik a szükséges tájékozódottsággal, azért az Atrétegező Intézet szívesen áll a tanácskérők rendelkezésére. Hivatalos órát hétfőn, szerdán, csütörtökön d. u. 3—4 órakor tartunk. Cluji tanoncotthonunk 16 oly új növendéknek óhajt nagy kedvezményt adni, akik az alábbi szakmák valamelyikét választották: kőműves, ács, betonozó és műköcszítő, kályhás, vasöntő, fémöntő, autószerelő és sofőr, mészáros. Eme bennlakó növendékek kivül legalább oly 10, a fenti kategóriákba tartozó és kereskedő tanoncnak ellátásáról, tanításáról akar igen mérsékelt elvétási díj ellenében gondoskodni, akik ugyan kinn laknak, de lakásuk az otthon igazgatóságának felügyelete alatt áll és az otthon minden munkájában részt vesznek. Kérvények beadási határideje március 25. A törvényes feltételeknek eleget tevő tanoncjelölteket külön képességi vizsgának vetjük alá. A felvételt csak az eredményes vizsga után válik véglegessé. Cim Octrotirea Orfanilor Evrei Institut de Restraticare Cluj, Str. Paris 36.

Elkerültem a nehéz operációt, fájdalmaim megszűntek.

Aranyeres fájdalmak a nehéz széklettől származnak. A végbél megdagad, az aranyerek pedig elviselhetetlen fájdalmakat okoznak. Az ARTIN, ez az ideális hashajtó, amelyet szervezete nem szokik meg, gondoskodik a könnyű széklettől, miáltal elkerüli az aranyér okozta fájdalmakat.

ARTIN az aranyérben szenvedők megmentője!

A. Dr. WANDER
üzemek készítménye.

— Októberben nyílik meg a Habimah új színháza Tel-Avivban. Jeruzsálemből jelentik: Októberre kontemplálják az új nagy Habimah-színház építésének befejezését. Az épület háromezer m² területet foglal el. A félkörű előadási terem 520 kvadrátméter és 800 földszinti és 400 erkélyülése lesz. A forgószínpad 720 kvadrátméter területet foglalt el. Koncert-szezonban még ezer ülőhelyet lehet teremteni a színházban. A színpad és a nézőtér között 75 tagu zenekar számára hagynak helyet operaelőadások számára. A nagy színpad mellett kétoldalt két kis forgószínpad fog állani a nagy színpad szélessége 12 méter, magassága 17. A suterénben irodahelyiségek és 18 szoba lesz a színészek számára. A második emeleten koncertterem lesz, amelyet amfiteatrum-szerűen építenek 300 ülőhellyel. A főbejárat tiszta márványból épül, az anyagot ehhez a belga kereskedelmi kamarától kapta a Habima. A színházat Kaufmann Oszkár professzor, a világhírű építész tervel szerint építik és az építkezés költségei 30.000 fontot tesznek ki, amiből 16.000 fontot máris összegyűjtöttek, ebből 11.000 fontot egyedül Tel-Avivban. A többi összegeket külföldről kapja a Habima.

— A cluji zsidó tiparosok aggenmeháza javára a Regal-bar tulajdonosai f. hó 21-én, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel nagy műsorral egybekötött teadélutánt rendeznek. Kéretik Cluj város zsidó társadalmá, hogy ezen a jótékony rendezvényen minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjék.

— A gázai egyetem hallgatói tüntettek a női hallgatók ellen. Kairóból jelentik: A gázai egyetem diákjai tüntetni próbáltak egy liga ellen, amely megengedte női tagjainak, hogy beiratkozzanak az egyetemre. A rendőrség közbelépett, véres verekedés vette kezdetét. Több diák megsebesült. Megerősítéseket küldtek a helyszínre.

— Holtan találták meg Cluj város határában a néhány héttel ezelőtt eltűnt leányt. A feleaci csendőrség ma értesítette a cluji rendőrséget, hogy a község határában az arrajáró parasztlak borzalmasan megcsontkított, már oszlásnak induló hullát találtak. A hullát Clujra szállították be. A megindult nyomozás rövidesen megállapította, hogy a holttest Kaiser Margit cluji lányal azonos, aki néhány héttel ezelőtt eltűnt városunkból. A lány ismeretlen okokból, valamilyen méreggel öngyilkosságot követett el és holtteste legalább három hete feküdhett már azon a helyen, ahol megtalálták. A holttestet a bonctani-intézetbe szállították és a nyomozás megindult az öngyilkosság okainak megállapítására.

Fogorvos,
ki fővárosban óhajt letelepedni és némi tökével rendelkezik, (nőtlen előnyben) bucuresti, erős praxisu, központban fekvő rendelőbe társulhat. Ajánlatok „Sanitas” jellegre Bucuresti I, Str. Mitra. Ghen. Petrescu No. 1. címre ajánlva kéretnek.

UJ KELET Legújabb hírek

A clichyi véres összetűzés nem rendítette meg a Blum-kormány helyzetét

A szocialista párt vezetősége teljes bizalmát nyilvánította a kormány iránt

Párizs, március 18. Az egész francia közvélemény a clichyi események hatása alatt áll. A lapok vezetőhelyen és hasábjakon keresztül foglalkoznak az összetűzéssel, melynek 5 halálos, 2 életveszélyesen és mintegy 200 könnyebben sebesült áldozata van. A jobboldali sajtó természetesen teljes egészében a kommunisták terhére írják a megtörténtekeket. A mérsékelt baloldal igyekszik a tények jelentőségét kisebbiteni, míg a Humanité, mely mára a téli kerékpárstadionban kommunista népgyűlést hirdet, a rendőrséget teszi felelőssé a megtörténtekekről.

Thorez heves szóváltala Blummal

Amint a Havas iroda közli, Thorez és Duclos kommunista képviselők tegnap délelőtt hosszabb tárgyalásokat folytattak Blum miniszterrel.

A megbeszélésekről nem adtak ki ugyan hivatalos jelentést, de a beavatottak szerint az nagyon heves és szenvedélyes hangon folyt le különösen a miniszterelnök részéről.

aki a legszigorubb rendszabályok életbeléptetésével és a hadsereg közelítésével fenyegette meg a kommunista pártot arra az esetre, ha általános sztrájkot provokálnának. Ennek hatása alatt a világhírlapok épületein dolgozó munkások, kik tegnap reggel szimpátia-sztrájkba léptek, déle sietve felvették a munkát.

Félnapos sztrájk a munkásság egységének bizonyítására

A clichyi eseményekből kifolyólag a párizs-környéki munkásszervezetek csütörtökre félnapos sztrájkot mondtak ki, amely nem irányul kifejezetten a kormány ellen, hanem a munkásság egységét akarja bizonyítani és tiltakozás az ellen, akik zavargásokat idéznek elő, amelyek a clichyi véres éjszakáig vezettek. A sztrájkolók az üzemeket nem szállták meg és délután újból felvették a munkát.

Tegnap este a minisztertanács kizárólag ezzel a kérdéssel foglalkozott. A kormány a tanácskozásokról kiadott közleményében hangsúlyozza, hogy a hatóságok minden körülmények között megőrzik a rendet és minden zavargást elfojtanak. A francia munkásságot a társadalmi rend és a demokrácia védelmében ugyanakkor nyugalomra hívják fel.

A Havas cáfolja azt a hírt, hogy a zavargások miatt kormányválság fenyegetne.

Hasonlóképpen azt a hírt is, hogy a középületeket és Blum lakását szigorú őrizet alatt tartják. A ma délelőtti sztrájkban egyébként egymillió munkás fog résztvenni, de a sztrájk nem terjed ki a köz és magán-tisztviselőkre. Szó van arról is, hogy a kormány korlátozni fogja a gyűlékezési tilalmat.

A clichyi, ashieresai és más városokban történt zavargásoknak végső eredményben eddig hat halottja és összesen mintegy ezer könnyebb és súlyosabb sebesültje volt.

Incidensek nélkül zajlott le a sztrájk

Párizsi jelentések szerint a fővárosban ma reggel igen mérsékelt volt a forgalom a munkásszövetség sztrájkrendelete miatt. A földalatti villamosok és társasgépocsik nem közlekedtek. Az állami tisztviselők és nyomdászok nem vesznek részt a mozgalomban. Incidensek sehol sem történtek. A sztrájk csupán Párizs vidékére korlátozó-

dik. A metrók és autóbuszok 11 órakor felvették a munkát. A Havas szerint a sztrájk általános jellegűnek látszik.

Párizsból jelentik, hogy a szocialista párt vezetősége közleményt adott ki, amelyben teljes bizalmát nyilvánítja a kormány iránt. A kommunisták és szocialisták egyeztető bizottsága arra kéri a belügyminisztert, tegye lehetővé, hogy a minisztérium szervei szoros együttműködést fejtsenek ki a népparcvonal vezetőivel. Kéri továbbá a bizottság bizonyos rendőrtisztviselők eltávolítását. A radikálszocialista párt elnökségének tegnap kellett foglalkoznia a clichyi esemé-

nyekkel, de Daladier távolléte miatt ülését péntekre halasztotta.

Felvették mindenütt a munkát

Párizs, március 18. (Rador). A délután folyamán a munkát mindenütt felvették, kivéve néhány fémüzem, ahol technikai okokból nem lehetett munkába fogni. Így a Renault és Citroën gyárakban sem dolgoztak a délután. A világhírlapok területén is szünetelt a munka, néhány muskásosztagnál rosszul értelmezett utasítások miatt. Tizenöt órakor azonban, miután az építőipari munkások szakszervezeti főtitkára felvilágosításokkal szolgált, a munkát felvették.

A képviselőház megszavazta az 1937-1938 évi költségvetést

Cancicov pénzügyminiszter Madgearut támadta a költségvetés mellett tartott beszédében

Bucuresti, március 18. A kamara ma délutáni ülésén a költségvetési vita befejezőképpen Mircea Cancicov pénzügyminiszter tartott nagy beszédet. A liberális kormány 1933-tól kezdve a költségvetési egyensúly helyreállításával az ország pénzügyi talpraállítását követte. Elégítéssel állapítja meg, hogy az eredményt sikerült elérni. Felolvassa Madgearunak 1933-ban pénzügyminiszteri minőségében tartott beszédét, amely lényegében ugyanazokat az elveket tartalmazza, amelyeket a liberális kormány politikájában követett.

Madgearu lényegesen kisebb eredményeket produkál a pénzügyminisztérium élén, mint liberális utódai. Kétségbe vonja Madgearu technikai rátermettségét és általában ostromozza a „specialistákat”, akik kiemeltlenül bírálnak a kamara szószékéről anélkül, hogy ismernék a valóságot. Végül Cancicov ismerteti a liberális kormány pozitív alkotásait, különösképpen pedig a felfegyverkezés művét.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után a kamara általánosságban megszavazta a költségvetést.

Ujabb jelentős pozíciókat foglaltak vissza a spanyol kormánycsapatok

Ujabb ádáz harcok az egyetemi vár körül

A Havas madridi jelentése szerint a kormányerők folytatják előnyomulásukat Brihuega irányában. A délután folyamán visszahódították Parares, Sollanilo, Elmeda de Etxepemo és Torre del Barto falvakat. A kormányerők rajtaütésszerűen támadtak és most Brihuegát fenyegetik, amit látszólag a felkelők kiirítottak.

Ma reggel ádáz harc folyt az egyetemi vár, Casa del Campo és Harrio de Usera körzeteiben. A nehéztüzérség lövi a várost. Gijonból jelentik, hogy tegnap este visszaverték a felkelők támadását.

A baszk nemzeti tanács jelentése szerint Karaketaban a kormány-tüzérség szétszórta több felkelő csapatösszevonást. A kormány ágyui a vercarai vasöntőüzemeket lőtte.

Felkelő-jelentések szerint a guadalajarai arcvonalon a felkelők megerősítették állásaikat. A tüzérségi párbaj eredményeképp a kormány ütegei elhallgattak. Ha az

idő továbbra is kedvező marad, a felkelők folytatni fogják offenzívájukat ebben a körzetben, de ádáz ellenállásra számítanak a kormányerők részéről, amelyek idekoncentrálták legjobb és legmodernebbül felszerelt csapataikat.

A valenciai kormány engedményeket ajánlott fel a francia és angol kormányoknak Marokkóban

Az Echo de Paris szerint Londonban megerősítik a hírt, hogy a valenciai kormány javaslatot tett Franciaországnak és Angliának olyan értelemben, hogy bizonyos engedményeket tesz nekik Marokkóban. A két kormány azonban egyetlen pillanatra sem foglalkozhat komolyan ilyen indítvánnyal, mert mindketten aláírták az algesirasi egyezményt.

London, március 18. (Rador). Hetvennégy angol megfigyelő utazott tegnap Southamp-tonból Lisszabonba, hogy a spanyol-portugál határon elfoglalják ellenőrző helyeiket.

A holland kormány kalózattnak nyilvánította Francóék tengeri „ellenőrzését”

Hágai jelentés szerint a külügyminiszter kijelentette a szenátusban, hogy a holland kereskedelmi hajóknak Franco hadihajói által való átkutatását és elfogását kalózattnak minősíti, mert Hollandia nem ismerte el a Franco-kormányt. A holland hadihajók meg fogják védeni a holland kereskedelmi hajókat spanyol vizeken és a felkelők flottájának esetleges beavatkozására felelni fognak. Valószínű, hogy ma holland tengeralfajjáról indul Malagába, hogy felszólítsa a felkelőket két holland kereskedelmi hajó szabadonbocsátására, amiket a nyílt tengeren tartóztattak fel.

Ujabb kormány sikerek

Madrid, március 18. A város védőbizottságának jelentése szerint a kormánycsapatok a rossz idő ellenére ellentámadást intéztek a guadalajarai fronton. A támadást gépesített csapatok támogatták. Az ellentámadás során a csapatok elfoglalták Carabanchelt, Pajarest, Solantilos Extremit és Torre de Rugo falvakat. A Briguega környéki magaslatok is a kormánycsapatok kezében vannak. A Morata de Tajuna környékén a kormánycsapatok ellen indított támadást sikeresen visszaverték.

Eden bejelentette az alsóház ülésén, hogy tudomása van olasz csapatoknak Cadixban való part-raszállásáról

London, március 18. Eden angol külügyminiszter az alsóház mai ülésén a spanyol polgárháborúval kapcsolatban szenzációs kijelentést tett. Egy interpelláció kapcsán kijelentette, hogy az angol kormány tudomása van arról, miszerint március 3-án Cadixban tényleg partra szálltak olasz csapatok, annak ellenére, hogy ebben az időpontban már életbelépett az önkéntes toborzási és önkéntes szállítási tilalom. Eden kijelentése az alsóházban nagy konsternációt keltett.

Schuschnigg Budapestre repült

Bécs, március 18. (Rador.) Schuschnigg kancellár ma 16.15 órakor repülőgépen Budapestre utazott. A repülőtéren Salata olasz és Rudnyay magyar követek, valamint Guido Schmidt külügyi államtitkár bucsuztatták.

A lordok háza is megszavazta a nemzetvédelmi kölcsönt

London, március 18. (Rador.) A lordok háza elfogadta a nemzetvédelmi kölcsönre vonatkozó javaslatot. A javaslat így törvényerőre emelkedett, mivel az alsóház már előbb megszavazta.

Egyébként az alsóház mai ülésén Baldwin közölte, hogy a képviselők március 24-én veszik ki szünetüjüket, amely április 6-ig tart.

Rómába készül Darányi magyar miniszterelnök

Budapest, március 18. (Rador.) A 8 Órá Ujság híradása szerint Darányi miniszterelnök rövidesen hivatalos látogatást tesz Rómában, amelynek időpontja még azonban nem ismeretes.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baros L. Pop 10. Telefonszám: 8-61.

CENZURÁLT

Preservatív a legmegbízhatóbb óvszer. Többször kitüntetve aranyéremmel. Legújában az 1937/701 számú amerikai Patentet nyerte

Április 26-án indul az UJ KELET

párizsi társas-utazása

Részvételi díj 15.600 lej. Jelentkezni lehet március 25-ig.

Kérjen prospektust az Uj Kelet utazási osztályától.

Ujabb sa...
A jelek sz...
menyek ujab...
arab bandák...
ujabb általá...
tik-e.
Az is kéte...
mozdulások...
zött összefü...
kifogyott a...
bagdadi ut...
pénzgyűjtés...
Az arab t...
azonban m...
magát a pa...
valy április...
Akkor „ha...
jsuv jelsza...
sokból faka...
angolok egy...
megelőgelj...
egy polgárb...
megbénítá...
Ez nem s...
alatt a jsuv...
meglevő ga...
is teremtett...
A „havlé...
lenséget a...
kal inkább...
vivására, a...
lok kétkü...
jsuvra.
Az emul...
a jegyében...
Ha az e...
alatt az ör...
utalom há...
palesztinai...
aktív ellen...
jsuv a...
Ezt jól t...
1936 apr...
mány hely...
arabok és...
gyet ütöt...
Ma azon...
mandatár...
eok és sé...
háboru es...
kormány...
Ezért a...
palesztina...
Hódolc...
A Duce...
ban és e...
vét nyilv...
mohamed...
Erdekes...
zás volt...
a katolik...
vében...
izlám irá...
Az olas...
ma is a...
válat;...
antagoni...
világgal...
hírnyusz...
nak n...
töböző...
Am...
a Duce...
Ezek...
szólanak...
benszüi...
lának...
Anglia...
mohame...
Indiában...
Arabia...
A sz...
vét aka...
mes fel...
zék az...
mus...
amelyn...
mai oia...
Hogy...
szülött...
alatt, a...
és hat...
Igaz...
tekinté...
és nem...
nem...
Hogy n...